

Polonyi beszéde után szavazás volt. — A ház 16 szökevényességgel Szalay mentelmi ügyét felfüggeszti.

Szózat a protestáns irodalmi társulat érdekében.

Hát a mi ellenmüködő róm. katolikus atyánkfiai mit tesznek?

A ki csak a Szt. László, Szt. István stb. társulatok működését egy kevés figyelemre méltatja, be fogja látni, hogy azok öntudatosan mozognak és munkálkodnak s kezükbe fogják keríteni maholnap az egész irodalmat, s velők egy időre csak a zsidó élelmesség fog versenyezni. Most még csak egyesületi uton működnek: de majd nem sokára liberalis és protestáns államférfiaink és országos képviselőink kegyéből övék lesz a 430 milliót képviselő vallás és tanulmányi alap egészen; aztán meg a honvédelmi czélokra is adományozott püspöki stb. uradalmak. A klérus tudja mit csinál. Nagy adományai, alapítványai, meg a nyilvánosságra nem jutó műveletei: részére hódítják a sajtót, az ugynevezett közvéleményt; tehetséges embereivel tért foglal mindenütt. A kálvinistának csufolt magyar tud. akadémiánál összegeket tesz le és ezen uton megjelenik „Magyarország helyrajzi történetének” czime alatt Rupp fordításokkal teljes Pannonia sacraja, a magy. tud. akadémia czége alatt. Az mit sem tesz, hogy Tuly Kálmán e csinért a megérdemelt bélyeget sűtő a „Századokban” az akadémia homlokára. Majd kerül más alapítvány is az akadémia kezébe alá, melyet azon czélból tettek, hogy irassa meg a magy. tud. akadémia a magy. kathol. egyház zsinatának történetét. Ki volna oly bator közülünk kálvinisták közül — a nagy liberalitás miatt, — hogy hasonló czélból ugyanoda adakoznék vagy gyűjtene, hogy az akadémia protestáns egyet történelmi munkát is irasson! Ime itt volt az ideje, hogy a Péczeli alapítvány kamataiból valami protestáns munka jutalmazassék: de ezt hijában reméljük. Nines ugyan ez az alapító levélben; de az nem is zárja ki, hiszen a prot. történelem is hazai történelem és Péczeli kálvinista volt! — A klérus nagy összegeket áldoz, hogy jeles r. kath. írók művei kiadassanak.

De azt kérdehetné valaki: mire való ez az én egész lamentációim? Biz ez nyájas olvasó nem egyébre, minthogy azt akarom megtudni ez által: „meghalt-e a leányzó vagy csak aluszik?! Van-e bennünk valami alkotásra való képesség? Akarunk-e tenni valamit az egyházunkért irodalmi uton? Tenni a népért; tenni a középosztályért? Vagy pedig az elsorolt kísérletek dugabudlása után többé föl sem buzdulunk, hanem megelégszünk azzal, hogy őseink szolgálták a magyar irodalmat, terjesztették a közművelődést tollal, sajtó utján is, és nekünk most már elég lesz az ő babéraiton pihenni. Magunk rusztikálunk csak; hagyjuk azokat, a kik olvasni akarnak a közép s felsőosztályból az „érdekesítő” francia regényekkel táplálkozni; népünknek pedig elég épületes lesz az akasztott Tujvel, meg a várpalotai gyilkosok története!

Nagyon sajnálom, hogy most ha-

... A megcsalatott kedély, a törtéremények s a sors szomorú csapásai véres barázdákat szántanak a szívben; soká, igen soká sajnó a fájdalom, soká nem távozik a bu... de az idő meghozza a feledést; sűrű fátlyolt von a multra, életét balzsamot csepegtet a sebre... hehged... s a törtéremények felett új remények nyílnak... Ha megszűnt a vész, mely árjait felveré, öndagályától emelkedik!...

Hiába tartóztatták Marianna is, meg az öreg doge is Coraliet; ez indulni akart azonnal, hogy pár órai késedelmé által meg ne fossza atyját utolsó kívánságától, hogy őt még egyszer láthassa.

Pompás gondolat hoztak számára, melynek belseje drága szönyeggel volt kirakva. Az öreg négy apródot adott ki sérül, hogy valami baj ne érje azt, kinek egy darab ideig atyját helyettesítette. Szomorú volt az elválás. A két bárátnó környezve berult egymás keblére és Coralie titokban boldogságot és szerenest kívánt Mariannája szerelmére. Azután gyermekét karjaiba zárta, helyet foglalt a csolnakban, mely lassan ünnepélyesen hagyta el a fényes palotát, az igaz bárátnót, a jó öregot, a második édes atyát.

A mint a szárazra értek, ott már diszes legita várt rajzuk, melyről a futár jó eleve gondoskodott. Innen kezdve gyorsan ment az utazás és nem jött közbe

marjába nines kezemből azoknak névsora kik 1860. körül ama prot. irodalmi társulatot létesíteni akartak: de annyit tudok, hogy Lónyay Menyhért gróf ő exója, ha bennünk kezeséget és biztos kezességet lát arra nézve, hogy kezdeményezését meg nem buktatjuk, mint 1879 ben: a kezdeményezést még egyszer a kezibe veszi. Arra is világosan emlékszem, hogy a régi jelesek közül még él Hegedüs László, ki a pataki pap és alsó zempléni esperes korában 100 osztr. frtot ajánlott a prot. irodalmi társulat alapjára. Vajha élne derék barátja Erdélyi János is! mert lehet, hogy ha él: e társulat azóta már élne és működne! En hiszem, hogy Hegedüs és még sokan mások, ma is készek egykor tett ajánlataikat megújítani s az említett társulatot létesíteni.

Igaz, hogy nagyon szegény vagyunk; Isten minden csapása utolért; legmagyarabb vidékünk — hol a kálvinistaság zöme él — vizár, 5-6 év óta tartó terméketlenség pusztítja; népünknek érzeke sincs az effélék iránt; középosztályunk nagyon megpusztult, s a kik a nyulbör vagy czéger után stb. jutottak a komposzesszorátusba, mit sem gondolnak a nép süllyedésével; nagy urainknak most más sportra van kedvük, mint a prot. irodalmi társulat társulat alapítás: de mégis kísértünk meg. En hiszem, hogy akad még 100 olyan magyar prot. ur, mágnás, egyház stb. a mely 100 frttal alapító taggá lesz, s így az 10,000 frt alapítóke mellett s 3 frtos tagzági díjjal megkezdheti irodalmi társulatunk — kicsinyben — a működését. Az egyházmegyék és kerületektől egyelőre nem várak semmit, hiszen azok alig képesek közigazgatási költségeiket viselni. A magyar történelmi vagy a természettudományi társulat példája mutatja, hogy ha lelkes emberek karolják fel ez ügyet, nem fog megbukni; sőt virágozni fog.

Szeretném, ha többet hozzájárulnának a dologhoz; de legjobban szeretném, hogy ha dologhoz fognának — a mint Debreczenben e hó 1-én a lelkes értekezlet megállapodásainak átnézésére együtt volt tizenkét érdeklődő megbeszélte volt, — a kit erre a zsinati képviselők közül fölkértünk, megtenné a közbenjáró lépést, és ott a zsinati tagjai közt összehozzaná magvát egy protestáns irodalmi társulatnak.*) Uraim! hiszen egy maga Debreczen is képes volna egy ilyet létesíteni, nemhogy 3 millió protestáns, a melyből csaknem 2 millió tisztán kálvinista és magyar! Vagy a leányzó már nem aluszik többé, mert valósággal meghalt? Ne adja Isten!

Körösi.

A közönség köréből.

Igen tisztelt borméretű s mérő polgártársaim, valamint a t. cz. olvasó közönség érdekében, ezennel köztudomásra hozom, hogy a bormérettel nov. hó 21 ik napján egyidőre, de talán véglegesen is felhagytam, s felavattam magam bizonyos idők lefolyásáig egyszerű magányzónak. Ezen lépésre nem a kényszerűség, de nem is az elcsüggedés, ha-

*) Megtette, Körmeny Sándor.

semmisem, a mi megzavarta vagy késleltette volna az uti tervet.

Coralie atyját már az utolsó percekben találta; alig volt már annyi ideje, hogy lányát átölelhette és elhaló hangon susogta a meghocsátó szavakat.

„Vedd mind... mind, a mi az enyém... volt... légy... urnője... palotámnak... rabszolgáimnak és... bocsáss meg... atyádnak... a ki igaztalanul... bánt veled... szeresd emléket annak, a ki... téged szeretett és a ki szenvedet... ajkán... hal meg...”

Coralie megtörve a fájdalomtól, zokogva állt a haldokló ágyánál, — könyei-vel áztatva a vánkost, melyen a szenvedő feje pihent.

A végelválás mindig fájdalmasan hatja meg a kebelt, még a kevésbé szoros kölékekkel egymáshoz csatolt lények közt is!

A marchesse felemelte fejét s két kez t áldásra terjeszté ki leánya és ennek gyermeke felett, aztán újra lehanyatlott párnájára, — — halk sóhajt hallatott és a zaklatott lélek megszűnt élni.

Ott térdelt Coralie hosszan soká az ágy előtt... lehajta fejét a hideg kézre, — összecsókolta, — majd imádkozott, de a halott nem ébredt fel többé...

Sötét gyászba borult a Bramante palota, fekete lobogók hirdették a város la-

nem igenis Papp László urnak velem szemben tanúsított valóban semmi törvényes alappal nem indokolható, eljárása kényszerített.

En ugyanis, mint e nemes város tősgyökeres származású polgára, nagy-csapó-utca 403-ik számú saját tulajdonomat tevő házamnál nyert polgári jogaimnál fogva, egy évtizeden keresztül mértem a bört, s hitem, meggyőződésem szerint polgári esküm oly bünn öríztem meg, hogy ellenembe senki törvénybeütköző kihágást, vagy fenytésre méltó cselekedetet bizonyítani nem képes; mint ilyen szerepelttem, sőt hivataloskodtam a borméretű polgárok társaságában is. Daczára ezen tulajdonaimnak, ma valami Papp László-félenek el- vagy kinevezett finanszszagu egyén által, — ki börtársulati igazgatóságát isten nélkül csakis a rendőrfőkapitány ur hatalmának kifolyása után nyerte, — a borméretű polgárok sorából cselszövénye folytán ki vagyok rekesztve, — vagyis — mint fentebb is érintem, törvényben gyökeredző joggal, a kapott sérelmek miatt, kénytelen voltam önként felhagyni — és pedig a következő nagyon is érdemes oknál fogva.

E hó 20 ikán este, megrendelésemmel folytán házamhoz 3 hordó kerti és egy hordó hegyi uj bor érkezvén, ezeket szokott módon pinczémben helyeztettem el, azonban a megérkezéskor hivatalos uton másnap reggelen megtettem a bejelentést — mint ezt törvényerővel bíró szokásaink rendel — s hogy aztán ennek mi lett a következménye? Sem én, sem más el sem képzelheti! Brachium, erősebb az adó-executionál, lett a vége! — Papp László, — ki szavazatommal ugyan börtársulati igazgatóvá meg nem választott, annak tehát el sem is ösmerhetem, rám küldötte alattvaló embereit, s csaknem fejvesztés terhe alatt tiltatta meg, hogy a saját pénzemen vásárolt, kizáró tulajdonomat tevő borokat, — a fogyasztási adónak előleges szállítása nélkül — saját pinczémbé szállíttassam, vagyis oda, hol már csapon levő boraim is voltak, — holott ezen eljárás jogtalansága ellen, több mint 30 évi gyakorlat harezol.

Nem levén ily nemű eljáráshoz szokva, de meg azt, hogy tulajdonommal szabad tetszésem szerint rendelkezhessek — megérteni semmi képen nem tudván, bosszankodásomban kénytelen voltam törvényben gyökeredző joggal, a polgári bormérés-sel jobbidőig felhagyni; ezzel együtt megszüntem az államnak 280 forintjövedelem után adófizetése lenni; példámot pedig — hitem szerint — ily eljárás tanúsítása mellett polgártársaim közül még többen is követhetik a város, de tulajdon képpen az állam károsodására. — Dicséret, dicsőség legyen Papp Lászlónak!

A midőn azonban ezt köztudomására hozom t. polgártársaimnak: nem állhatom megjegyezni azt is melegeben, hogy ily nemű sérelmek orvoslása miatt a tek. kapitányi hivatal főnöke Körner Adolf urhoz hasztalanul folyamodnak, mert oly szoros az érdekközösség a főkapitány ur, és Papp László között, hogy sérelmek orvosolhatóságát hamarabb, és szivesebben fordulhatnak a muszka császár, s kedvelt híve Kancsukoff fonségeikhez, mert ugy az egyik, mint a másik csakis bortal, il-

kosainak a four halálát, szolgálak, apródok mind gyászt öltének s az egész környék nagyszerű temetésre készült...

Fájdalomtól dultán borul az irigy koporsóra a szegény Coralie, kis árvájával együtt... faj a csapás azoknak is, kik urokat veszítették el, de legjobban faj annak, kinek atyját temetik el... Könyhullatva kísérik a tetemet és mint kegyeletes szeretetök utolsó jelét egy göröngyös hantot dobnak a sirba leeresztett koporsóra... oly kísértetiesen zörög — kopog...

Szomorú napok következtek a szegény nőre, ki életét gyermekének akarta feláldozni. Csak most érezte mennyire szerette atyját, midőn már ő nem volt többé... most fáj, hogy a szenvedélytől annyira elbagyta magát ragadtatni, de már késő volt...

Valóban boldog csak az lehet, kinek nines életében, nines multjában olyan tény, esemény vagy csak egy percz is, melyet megbánni akarua. S nines boldogtalanabb mint a ki magának szemrehányásokat tehet, ugy is elég a fájdalom, melylyel megküzdenünk kell a lét harcában, ugy is sok a szenvedés, melyet el kell tünnünk, hogy a megelégedés békés völgyébe leereszkedhessünk a vihar háborgotta hegyek ormairól!

Coralie rendezte viszonyait... Hogy fájdalmát némileg enyhítse és elfeledje, fényes teremt megnyitotta a város

letőleg kancsukával szokott segíteni mind den bajon.

Az ideig — mig t. i. Papp László magát a főkapitány ur vállán e társulat elnökévé avatatlán fel nem toltá — megválasztani az egész társulat meg nem választotta, — ilyenek nem történtek, mégis mind a városnak, mind a kormányzat kötelezettségeire nézve eleget tettünk csapades békében voltunk polgártársainkkal, és az egész közönséggel, mert ügyeinket megünk intéztük, köztünk nem tolakodott fel senki hivatlanul igazgatónak, vagy elnöknek, és nem avatkozott belügyeink intézésébe egy hivatali közeg sem azért, hogy csupán csak saját érdekeit elégtessék ki, s hatalmát, törvénybe ütköző módon fitgetlen polgárokból álló társulaton fitogtassa.

En tehát — mint a ki törvényt tisztelem őszintén bevallom, hogy a bormérettel mind addig, — mig ily eljárás, és ily eljárást tanúsító egyéneket látok a borméretű polgárok társulatának az élekedésébe felhagyok, s ám lássák az illetők, és itélje meg a nagyközönség, hogy példámot többen követvén az ebből származható kár, a fogyasztási adó csökkentésével a várost, közvetve az államot mily mértékben érheti?

Szerintem az ily emberek kártékonnyabbak a Filoxeránál, s a kormányzat több gondot kellene fordítani azok, mint emezek kiirtására.

Egyébiránt a helybeli tek. kir. törvényesék ugy polgári, mint bünyenyítő osztálya a börtársulati ügy tisztázására jelenleg sokkal inkább el van foglalva, mint sem azt tovább is fejtegessem. — Várjuk be az eredményt.

Bihari István.

UJDONSÁGOK.

* Gyűlést tart szombaton délután a ref. egyháztanács gazdasági bizottsága folyó ügyek tárgyában.

* Visszaélés. A belügyminiszter a névmagyarosításért beérkezett kérvényekre sohasem engedti meg, hogy valaki y-ra végződő, vagy oly nevet válasszon, melyben thy, ss, ee, ff, vagy más ily a névrégiségét mutató betűk legyenek; az ilyeneket mindig kijavíttatja az egyszerűbb ty, s, ö, f-re. Ennek daczára sokan magyarisított nevetek máskep írják, mint a hogy engedélyezve van: Dezsőfi helyett használnak Desewffyt, Pálfi helyett Palfift, stb. E visszaélések megszüntetése végett a fővárosi tanács meg fogja keresni a belügyminisztert.

* H. Dancz Nina asszony, a debreczeni színház kitünő művésznőjének jutalomjátéka, mint már említők, holnapután, szombaton leend a „Korona és verpad” című drámában. Ujlag is figyelembe ajánljuk a közönségnek e jutalomjátékok. A darab főbb szerepei a legjobb kezekben lesznek, a kiállításra is nagy gond fordítottik; a sirbolti felvonás díszítése nagyszerű leend.

* A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete által jövő vasárnap, vagyis december hó 5-én este a „Korona” vendéglő nagytermében rendezendő hangversenyre újból felhívjuk a t. közö-

előkelői számára és a nobilik nem mulasztottak el naponként pár órát tölteni, vigasztalva a gyászoló özvegyet... sőt akadtak udvarlói is, különösen egy ifjú nemes szerette őt önfeláldozással; de Coralie hajthatatlan maradt. Szive olyan volt, mint a fagy, melyet már nem olvaszthat fel többé a szerelem tüze...

IV.

Fél év mult el a leirt események után...

Repüljünk a képzelet szárnyain Velenczébe hol Marino di Falieri doge a legünnepeltebb férfiú volt a hatalmas köztársaságban, és ezért 1354-ben a legnagyobb méltóságra emeltetett hazájában.

Mindjárt a Canal grande elején van a dogék válogra szóló palotája. Még ma is borzadály ragadja meg a szemléltő a vén, időbarnította falak látására, a mint borzasztó eseményei jutnak eszébe! A dogék palotája régen minden volt, államfogház, mézarszék, hol a nemes ugy mint a nem nemesek egyaránt hullatták fejüket a közös hóhér bárd alatt. Valóban az volt az a velenozeteknek, a mi a Bastille a francziáknak, a Tower vagy a Westminster az angoloknak, egyike azon helyeknek, hol a szabadság szent nevében istentelen zsarnokság üzetett.

(Vége kör.)

253
A 2. oldal utána

kával szokott segíteni min.
— mig t. i. Papp László
pítány ur vállán a társulat
atlanul fel nem tolt — mert
az egész társulat meg nem
ilyenek nem történtek, mé-
rosnak, mind a kormányuk
kre névze eleget tettünk cse-
völtünk polgártásainkkal, és
nséggel, mert ügyeinket ma-
köztünk nem tolakodott
tanul igazgatónak, vagy el-
em avatkozott belügyeink
y hivatali közeg sem azért,
sak saját érdekeit elégtise-
t. törvénybe utkozó módon
arokból álló társulaton fi-
— mint a ki törvényt tisz-
bevallom, hogy a boromé-
ldig, — mig ily eljárás, és
núsító egyéneket látok a
rok társulatának az élén
gyok, s ám lassák az illetők,
a nagyközönség, hogy pél-
követvén az ebből származ.
gyasztási adó csökkentésé-
zvetve az államot mily mér-
n az ily emberek kártéko-
loxeránál, s a kormánynak
ellene fordítani azok, mint
ára.
ránt a helybeli tek. kir. tör-
polgári, mint bünyenyítő osz-
sulati ügy tisztázásával je-
inkább el van foglalva, mint
is fejtegessem. — Várjuk
ny.
Bihari István.

ONSÁGOK.

st tart szombaton délután
anás gazdasági bizottsága
rgyában.
elés. A belügyminiszter a
sért beérkezett kérvényekre
meg, hogy valaki y-ra
oly nevet válasszon, mely-
fi, vagy más ily a név
bő betűk legyenek; az ilye-
kijavítja az egyszerűbb
Ennek dacára sokan ma-
üket másképp írják, mint a
ezve van: Dezsőfi helyett
sewfiyt, Pálfi helyett Pálfiyt,
ések megszüntetése végett
es meg fogja keresni a bel-
mez Nina asszony, a deb-
kítő művésznőjének ju-
int már említők, holnap
n leend a „Korona és vér-
amában. Ujlag is figyel-
a közönségnek e jutalom
ab főbb szerepei a legjobb-
nek, a kiállításra is
dittatik; a sirbolti felvonás
zerül leend.
rezeni iparos ifjuság
e által jövő vasárnap, vagyis
5-én este a „Korona“ ven-
nében rendezendő hang-
ujból felhívjuk a t. közö-
ra és a nobilek nem mu-
aponként pár órát tölteni,
gyászoló özvegyet... sőt
oi is, különösen egy ifju
öt önfeláldozással; de Co-
n maradt. Szíve olyan volt,
elyet már nem ovaszthat
reiem tíze...

IV.
t el a leirt események
a képzelet szárnyain Ve-
arime di Falieri doge a leg-
fiu volt a hatalmas köztár-
ért 1354-ben a legnagyobb
ltetett hazájában.
Canal grande elején van
a szülő palotája. Még ma
gadjja meg a szemléltő a
ta falak látására, a mint
nyei jutnak eszébe! A do-
gente minden volt, állam-
zék, hol a nemes ugy mint
egyaránt hullatták fejüket
bárd alatt. Valóban az volt
nek, a mi a Bastille a
Tower vagy a Westminster,
ak, egyike azon helyeknek,
szent nevében istentelen
ett.
Vége köv.)

ség figyelmét. A hangverseny műsorát la-
pünk tegnapielőtti számában már volt al-
kalmunk közölni, most esupán jelezzük,
hogy hangverseny iránt városzerte mu-
tatókozó érdeklődés folytán e hangverseny
a legsikerültebbek egyikének ígérkezik.
Az ételek italok pontos kiszolgáltatásá-
ról a „Korona“ vendéglőse fog gondos-
kodni. Ajánljuk még egyszer figyelembe.
* A debreczeni izraelita beteg-
segélyző egylet által szombaton este a
„Korona“ vendéglőben tartandó t o m b o l a -
e s t é l y n e k anyagi sikere már előre
is biztosítva van. Az egyleti tagok buzgó
működése már több mint 500 jegyet elő-
rűsített, s ha meggondoljuk, hogy a tom-
bola játék és jó zene mellett táncz mily
élvezetet nyújt az azt kedvelőknek, ugy
ez estélyt minden tekintetben sikerültnek
igazolhatjuk.

* Arverés. Ujlag felhívjuk a szép
pipák kedvelőinek figyelmét a megye ház-
nál a várnagy lakban holnap d. u. 3
órákor tartandó árverésre, hol néh. Mol-
nár Gedeon megyei volt várnagy kiváló
szép pipái fognak eladatni.

* Szathmáry Sándor elhunyt
a városi tisztikar következő gyásznapon
tudatja: Öszinte részvételt tudatjuk tisz-
társunk néhai SZATHMÁRY SANDOR
Debreczen szab. kir. város főszámvéője
és bizottsági tagjának, f. 1881. évi nov.
hó 30-án, néhány heti betegség után, éle-
tének 57-ik évében történt elhunytát. Sze-
retett barátunk és tisztársunk, a kis csa-
pó-utcai 376 ik sorszámu háznál tartandó
nelvett hitvallás szerint rövid gyászszertar-
tás után, f. hó 2-án délután 3 órákor fog
a czepléd-utcai temetőbe örök nyugalomra
kiszertetni. Debreczen, 1881. decz. hó 1-én.
Debreczen szab. kir. város tisztikara.

* Mátyás király. Ilyen czim alatt
folyóiratot küldtek be hozzánk, mely igen
súlyos vádakkal illeti a közlekedésügyi
minisztériumot.

* A pápa ismét sok dolgot ad az
ujsgíróknak. Csak a minap költöttették
át Fuldába, s most már azt akarják tudni,
hogy Malta szigetét szemelte ki ő szent-
sége oly helyül, a hol az exarchatus viz-
szaszállítása iránti terveit tovább szöbhetné.
Hir szerint tudakozódott is már e rész-
ben az angol kormánytól, azonban az ta-
gadó választ adott.

* Aki 3420 pozsonyi polgárnak
segített megszületni, az nem lehet
épen mai gyerek, s illető, hogy meg-
emlékezzünk róla. Ottenreiter Annának hiv-
ják a derek aszonyt, 50 év óta lakik Po-
zsonyban s 47 éve babáskodik, s e min-
ségében 3420 gyerek születésénél volt je-
len. A jó asszony tegnapielőtti érte el
70-ik évét.

* Az ügyvédi kamarából. A deb-
reczeni ügyvédi kamara részéről ezennel
közölni szeretnék, hogy Riszdorfer János
nyiregyházi ügyvéd e kamara ügyvédi
lajstromába felvétellett.

* Jó madarak. Két rablót csipett
meg közelebb rendőrségünk. Ezek már
régóta garázdálkodnak; az egyik külön-
sen kisebb lopásokban gyakorolta magát,
ami nem kevesebb, mint 24 izben nagyon
jól sikerült neki.

* Találatott több drb. ezüstnemű.
Tulajdonosa jogainak beigazolása mellett
átveheti Végh Gyula alkaptány urnál.
* Uj állandó színház. A magyar
színművészetnek ismét több lesz egy ál-
landó hajlékával. Pápan az állandó szin-
ház elkészült s december 7-én és 8-án,
fővárosi vendég-művészek közreműködé-
sével, átadati rendeltetésének.

* A hortobágy-berettyó csatorna
és védtöltési munkálatait még e hét foly-
tán megkezdí az országos bank, mey a
munkálatait a hortobágy-berettyó belviz-
szabályozó társulattól a tegnapi napon
átvette.

* Földrengés Zágrábban. Teg-
nap reggel 8 óra 28 perczkor két má-
sodperczig tartó, függőlegesen fölfelé irá-
nyuló, heves földrengés volt Zágrábban.
A kávéházakból, a boltokból, nyilvános
épületekből a nép az utcára özönlött.
Az iskolákból a gyermekeket haza küld-
ték. A földrengés szerencsére nem okozott
kárt. A lakosságot roppant panique fogta
el, sokan sirtak a bekövetkező szeren-
csétlenségétől való féltelmükben.

* Sarah Bernhardt is kénytelen
érezni Pétervárot a rendőrség mindeu-
hátóságát. A császári minisztérium ugyanis
az eddigi előadásokra tett előjegyzéseket
érvényteleneknek nyilvánította s a jegyek
váltására újabb határidőt tűzött ki. Aki
jegyet akar váltani, — annak a kellő
apró pénzen kívül a pénz tárnál iga-
zólo jegyet is kell bemutatni, —
mely teljes czimét, foglalkozását s rendőri
ismertető jeleit tartalmazza. Senki sem ve-
het ki többet egy páholynál vagy két kör-

széknél. Mikor az előbbi abonnensnek jo-
gait érvénytelenek nyilvánították, holmi
kufárok azonnal megvásároltak minden je-
gyet s tény, hogy egynémely páholyt ezer
rubellel váltottak meg.

* Pályázati értesítés. Az orsz.
magy. daláregyesület ig. választmányá ál-
tal f. év július hó 8-án közzétett s a jövő
1882-iki debreczeni orsz. dalártnépe ver-
seny műnégyseséhez szövegül szolgáló kül-
teményi pályázatra, a kitűzött határideig
23 pályamű érkezett be. A bíráló bizott-
ság, melynek tagjai voltak: Gyulai Pál,
Szász Károly, Vadnai Károly, Erkel Fe-
renez, Zimay László és id. Abrányi Kor-
nél, a pályaművek között egyet sem ta-
lált olyat, mely ugy a pályázat közzétett
feltételeinek, mint a czélbavett ünnepe
jelenlétejének, mint abszolút becsü telje-
sen megfelelt: a pályadíj ki nem adá-
sát s egy 2 ik pályázat mellőzése eseté-
ben az orsz. m. daláregyesület ig. választ-
mányának megzenésítésére a kiválóbb
magyar költők már megjelent műveiből
való szövegválasztást határozta ajánlani.
A pályaművek beküldői, pályaműveiket
az egyesület titkáratól, id. Abrányi Kor-
nétől naponként déli 10—1 óráig át-
vehetik.

* Szörnyű rablójákoság törté-
nt a mervaországi Bohumielitzben. A
kis 12 éves Kohut Hermit 10 frrtal át-
küldték a szomszéd Samborsitz községben
lakó anyjához, de a leánya oda nem ér-
kezett meg. Szerdán azután megtalálták
holttestét az országút mellett levő téglá-
égetőben. A Panacek nevű paraszt, ki a
lányt kísérte, becsalta ide, a torkát át-
szúrta s aztán kirabolta. A gyilkost már
elfogták.

* A mai világban. Hétfőn délután
felsőbb helyről jött rendelet folytán Schrod
Antal aradi asztalos mesternél a rendő-
ség házmotózatát tartott, szocialista ira-
tokat és nyomtatványokat keresvén, me-
lyek állítólag ott elrejtve lennének. A mo-
tózást Nyáry Béla hadnagy, Ritt Alajos
segédlete mellett eszközölte, de a legzo-
rosabb kutatás dacára sem tudott bármi
gyanus dolgot, avagy nyomtatványt találni,
s ezt konstalálva tavozott a helyszínről,
nyugalanságban hagyván a környék la-
kóit nem azért, hogy ily iratokat rejte-
nének, hanem azért, mert nem gyanithat-
ják, mely perczben fog házi békéjük és
nyugalomuk ezután is zavartatni. Szép ere-
mény ez az alkotmányos-diság második
tizében!

* Vasuti szerencsétlenség. Az
észak angol pályán, nem messze Dude-
etől, az Edinburghból jövő személyvonat
oly erősen ütközött össze egy tehervonat-
tal, hogy három utas nyomban ott ma-
radt holtan, nyelczan pedig súlyosan meg-
sebesültek.

* Kinek szólott? Mint a Presse-
nek Pétervárról levélben jelentik, Szan-
kovszky pénteki merénylete Ignatiew
grófnak volt szánva s csak a véletlen
okozta, hogy Tserewin tábornok ellen in-
tettetett az. Ignatiew gróf belügyminis-
ter, épen azon időben, midőn Szankovszky
a palotába jött, akadályozva volt az ille-
teremből tavozni. Helyette államtükára,
Tserewin tábornok ment ki a melléke-
rembe s a merénylő, — ki nem ismerte
sem a gróft, sem a tábornokot, azon
hitben, hogy Ignatiew áll előtte, —
süttötte el pisztolyát Tserewinre. Félhiva-
talanostan most azon birtigyekeznek terjesz-
teni, hogy sem Szankovszky, sem szintén
elfogott kísérője, Melnikow nem állanak
semmi összeköttetésben a nihilistákkal. E
szépitgetés azonban a pétervári körökben
sehol sem talál hitelre.

* Közlöny, a debreczeni hittansza-
ki önképző társulat lapja a következő
tartalommal jelent meg. Az egyház és an-
nak fennmaradása, Diesőfi Józseftől. —
Szenci M. Albert, Ferenczi Gyulától. —
A karáesony megülésének első nyomai,
Révész Kálmántól. Templomi szemle. —
Zsinati tudósítás, Spectator-tól. — Egylet-
élet, Referentstól.

* Mai számunkhoz Priegl és Thill
kereskedő czég árjegyzéke van esatolva.
* A vörös-kereszt-egylet elnöke,
Károlyi Gyula gróf a magyar szent ko-
rona országai vörös kereszt egyletének or-
szágos szervezése érdekében felhívást in-
tett a megyék és önálló törvényhatóságú
városok közgyűléséhez. A meleg hangon
irt felhívás előrebocsátva az egylet czélját,
hogy a háboruban megsebesült vagy meg-
betegedett harczosok ápolását társadalmi
uton létesítse, kikéri a közhatalóságok tá-
mogatását, mely nélküli az áldásos egy-
sület tovább terjedése nem lehet. —

* Nejenek gyilkosa lett Lehotay
József 38 éves, zemplénmegyei bánóczi
földmives, a ki egykor a községben bíró
is volt. Neje Zeussána iszákoskodott s ez

arra kétegbecsélt gondolatra hozta a fér-
jet, hogy megöli. 1880 június 7-én a nő,
a helyett, hogy kenyeret süttött volna, is-
mét leitta magát. A férj erre berekeszte
a szoba ajtaját s 7 éves Ilona nevű leánya
jelenlétében, egy zsákkötésre használt zai-
negből hurkot készített; az alvó nő nya-
kára kötötte s megfojtotta, aztán pedig
egy párnával elfedvén a nő fejét, a zai-
neget leoldotta. A nő eltemetett voltna,
de a 7 éves Ilonka elbeszélte a dolgot
s Lehotay bírne napfényre került. A férj
mindent bevallott s azzal meentegetőzött,
hogy nem tudta elviselni tovább neje ré-
szegeskedését. Az első folyamodási tör-
vényesék 15 évi, a kir. tábla 12 évi fegy-
háza ítélte őt. A legfőbb ítélőszék ma tár-
gyalta az ügyet és Lehotay büntetését 8
évi fegyházban állapította meg.

Az időjárás.

Európában: A nagy légnyomás (772
—774) a continens délkelti részéből ki-
terjed annak többi részére is (765) Méré-
sékelt szeleknél az idő nyugaton boros,
Franciaországban esőkkel, délkeleten de-
rült. A hőmérséklet keveset ingadozik.

Hazánkban: Különböző irányu, több-
nyire keleties, mérsékelt szelek mellett a
hőmérséklet nyugaton kevéssel alább szállt,
a légnyomás mindonütt nagyobbodott. Az
idő többnyire esendes, derült, száraz. Az
ország keleti fele fagyponon alól volt: a
nyugati fél fagyponon felöl enyhébb. Az
erdélyi részekben 6, 9 foknyi volt az erős
hideg.

Kilátás a jövőre. Hazánkban: Észak-
nyugaton kevés hittel, általában szá-
raz, esendes, derült időt várhatni továbbra
iz.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Péntek, december 2-án
adatik:

ÜDVÖSKE.

Operette 3 felvonásban.
Kezd. 7 órákor.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-
telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-
sük m. hó végével lejárt, hogy újabb
megrendeléseiket mielőbb meg-
te n n i méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely nap-
jától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai
utalványok lapunk kiadóhivatalába,
főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

A Debreczen érítő vonatok menetrendé.

INDULÁS:

Budapestre, Czeglédre: Nagyváradra

délután 12 óra 36 perczkor
este 9 " "

Nyiregyháza, Miskolczra,

reggel 7 óra 57 perczkor
d. u. 3 " 25 "
este 9 " 20 "

Szathmárra, Királyháza:

reggel 4 óra 10 perczkor
délután 4 óra 24 "

ÉRKEZÉS:

Budapestről, Nagyváradról,

reggel 3 óra 45 perczkor
d. u. 3 " 1 perczkor

Miskolczról, Nyiregyháza:

reggel 9 óra 09 perczkor
d. u. 12 " 21 "
este 8 " 12 "

Szathmárról, Királyháza:

délben 11 óra 54 perczkor
este 8 óra 07 perczkor.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Bérmentesen küldetik !!

gyári áron bálí és estélyek-
re való női legyező 1 frtól kezdve
darabjért. Legfinomabb férfi és
női glacié bálí kezt y 1/4
és 1/2 tucatonként 80 krtól fölfelé.
Megrendelhető egyenesen

Geiringer és Kust-nál
VI. Nolkengasse 4. Bécsben.

(434.)

Meghívás részvevésre

a hamburgi állam által garantizott nagy
pénzszorszára, melyben

9 millió 140,340 márkát

nehány hónap alatt okvetlen nyerni
kell.

Az uj 7 osztályra beosztott játék
terv 100,000 sorjegyet tartalmaz, s
50,800 nyereményt, és pedig

400,000 márka,

részletesen pedig

márka		márka	
1 nyer.	250,000	3 nyer.	8000
1 "	150,000	3 "	6000
1 "	100,000	55 "	5000
1 "	60,000	5 "	4000
1 "	50,000	109 "	3000
2 "	40,000	312 "	2000
3 "	30,000	10 "	1500
1 "	25,000	2 "	1200
4 "	20,000	533 "	1000
7 "	15,000	1074 "	500
1 "	12,000	100 "	300
23 "	10,000	29115 "	138
	stb.		stb.

A nyeremény húszok játékterve
hivatalosan és visszavonhatatlanul
1881. deczemb. 14 és 15-ére
állapítottak meg.

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6
márka vagy 3 1/2 frt.
1 fél eredeti sorsjegy ára csak 3
márka vagy 1 1/4 frt.
1 negyed eredeti sorsjegy ára csak 1 1/2
márka vagy 90 kr.,

s ezen az állam által garantizott
eredeti sorsjegyeket előlegesen vagy
postautalvánnyal küldött pénzek vé-
tele után, a legtávolabb vidékre por-
tómentesen küldöm. Kisebb összege-
kért bélyeget is lehet küldeni.

A Steindecker-ház rövid idő alatt
nagy nyereményeket, mint 125,000,
80,000, 30,000, 20,000 és 10,000 már-
kot fizetett ki az érdekelteknek és sok
családot tett boldoggá.

A betétek a nagy nyeremények-
hez képest esekélyek s igen ajánlható
a szerencsepróba.

Minden megrendelőnek a hivata-
los játékterv ingyen küldeni meg,
ugyszintén a húzas után azonnal a sor-
solási lista.

A nyeremények kifizetése vagy
elküldése tervszerint, s a boldog nye-
rők kívánása szerint történik.
Síves megrendeléseket minél
előbb s mindenesetre f. é. november
30-ika előtt kérem megtenni s pedig
a következő régi czég alatt:

JOSEF STEINDECKER,

Bank und Weehselgeschäft Hamburg.

P. S. A Steindecker háznak, —
mint selid és jó firmának — nem szak-
éges a további ajánlgatás, mi-zerint
azok el is maradnak, melyre a nagy-
érdemű közönség figyelmeztetettik.

SCHWARZ M. FÉRFI DIVAT-ÜZLETE

KIS-TEMPLOM-BAZÁR ÉPÜLETBEN 5. sz. a.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy FÉRFI DIVAT-ÜZLETEMET az

ősz és téli idényre

dusan berendeztem; ajánlom következő ezikkeimet különös figyelmébe:

férfi-öltönyök	10	fritól kezdve.
" felöltők	9.50	król " "
gyermek-öltönyök	3.50	" "
" felöltők	6	fritól " "

A raktáron levő divatos gyapjuszövetekből öltönyök mérték után is megrendelhetők, s a legutányosabb árakban s a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Férfi kalapok a legújabb és kedvelt formákban 2 fritól kezdve. Férfi és gyermek sapkáiban nagy választék, legolcsóbb árban.

LEGUJABB!!!

GALLÉROK és KÉZELŐK!! kautschukból,
hol minden mosás szükségtelenné válik.

Nagy választék FÉRFI-NYAKKENEKBEK a legolcsóbb árban.

Gummi-köpenyek 10 ft 50 kr.

Esernyők, séta-pálczák, glace- és szarvasbőr-keztük, nemkülönbben mindentféle UTI ESZKÖZÖK kaphatók.

Végül ajánlom kitünő gyártmányu

férfi czipő-raktáromat

igen olcsó árban.

KIS-TEMPLOM-BAZÁR 5. sz. a.

Halljátok és csodáljátok!

Egy britania-ezüstgyár esődtömegéből átvett áruaktár a becsarnál is sokkal alább szállított áron eladatik. 6 ft 50 krnak előleges beküldése vagy utánvétel mellett is bárki igen alkalmas 52 dból álló teljes britania-ezüst-terítéket szerezhet (mely ezelőtt 40 frtnál többbe került.) Az evőeszközök fohérségeért 25 évi felelősséget vállalok.

- 6 db angol aczélnyelű asztali kés,
- 6 db legfinomabb britania-ezüst villa,
- 6 db masszív britt. ezüst kávéskanál,
- 12 db legfinomabb britt. ezüst kávéskanál,
- 1 db nehéz britt. ezüst tejszódó kanál,
- 1 db nehéz britt. ezüst levestesző kanál,
- 2 db csincs asztali gyertyatartó,
- 6 db szép, masszív tojás tálcza,
- 3 db legfinomabb, diszes cukortálca,
- 1 db finom thea-zsúr,
- 1 db kitünő cukor- vagy borstartó,
- 5 db tojáshoz való britt. ezüst kanál,

az összes 51 dbrnak mostani ára csak 6 ft 60 kr.

Hogy ezen hirdetés nem holmi szédelgésen alapul, az általam már régebben kiszolgált áruk hasznavehetősége s kitünő voltát igazoló néhány ezer köszönő levél és utánrendelésből alább néhányat közlök s a nyitvárosság előtt kinyilatkoztatom s kötelezem magamat, hogy az esetben, ha az általam küldött áruk nem tetszenek, azokat minden kifogás nélkül visszavállalom. Minden más czég által hirdett hasonló terítékek értéktelen utánzatok. A ki tehát jó és olcsó árukhz akar jutni, az egyedül megrendelési forráshoz forduljon:

NELKEN L. britt. ezüst gyári főraktára, Bécs, VI. Windmühlgasse 26. sz.

Tekintetes ur! Körülbelül 14 hónap elöit hozattam öntől egy garnitur brittania ezüst-áru, a melylyel teljesen megvagyok elégedve; kérek tehát egy újabb küldeményt részemre eljuttatni.

Kis Selken (Erdélyben).

Tisztelettel
Fermengel Simon,
ev. lelkész.

T. Nelken ur! Az ön pompás brittaniaezüst szállitmányát megkaptam és tökéletesen meg voltam vele elégedve. Teljes joggal hirdetheti ön, hogy ez nem szédelgési alapon nyugszik. Sziveskedjék ismét alább következő ezikkeket küldeni.

LANZ HENRIK, lamruhi lovag,

cs. kir. udv. tanácsos a legt. ítélőszéknel Gráz.
Ezekon kívül utánrendelések érkeztek Stübingből: Pálffy Daun Vilmos gróf. tól; Kolthából: Puck Károlytól; Braunauból: Hainzel Adolf polgári iskolai tanítótól; Hostomicból: Diehl cs. kir. postamestertől; Buchersból (Csehországban) Sodelmayer cs. kir. c. endőrtől; Seladorftól: Kolczar Ferencztől stb. stb. 2295.

Brittania-ezüst terítékeimhez való tisztítópor 15 kros nagy dobozokban nálam kapható. Terítékeim eddigi nagy kelendőségénél fogva minél előbbi megrendelések igen czélszerűek.

FORGÁCH KÁROLY

ÉKSZERESZ,

Debreczenben, főpiacz, özv. báró Jozsinczyné háza alatti.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt üzletében található legújabb divatu

ÉKSZEREIT,

u. m. brilliant, gyémánt karpereczek, broschok, függők, gyűrűk, medaillonok, férfi és női pecsét s karika gyűrűket, legnagyobb választékban arany s ezüstből hosszú, kuria láncokat, gyertyatartókat, kompot tálak, kanalak és késeket, ugyszintén kapható 6, s 12 szemlyre való evőeszköz tokban, igen izlésteljesen összeállitva.

Minden darab hiteles próbával van ellátva, ugyszintén mindenféle javítások lehető legjutányosabb eszközzésére is készséggel ajánlkozik.

Már
december 12 én
MÁSODIK HUZÁSA
a
fejedelmi 3% os
SZERB
sorsjegyeknek.

A f. évi nov. 12-ikén megtartott 3% fejedelmi szerb sorsjegyek 1-ső huzása alkalmával a főnyerem. 100.000, 10000 és 4000

franc aranyban a váltó üzletünk által kiadott sorsjegyek által nyeretett és azonnal ki is fizettetett.

A jövő huzások már január 14, és márczius 14 dikén.

A fejedelmi 3% os
szerb sorsjegyeknek

1881. évről 100 frankjával

Évenként 5 huzás,

január 14 én, márczt 14-én, június 14-én, aug. és november 14-én.

Mindenkori

főnyeremény **100,000** frk aranyban!

Legkisebb nyeremény 100 frank aranyban.

Minden nyeremény a huzás után már egy hónap mulva érvényes. — A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapesten, számos fővárosban, valamint a legtöbb európai főbb piacon, minden levonás nélkül fizetendők.

A sorsjegy 3% kamatot hoz aranyban.

Pontvs kifizetésért a szerb kormány kezeskedik. Előnyös vásárlási föltételek: szerb sorsjegyek készpénzben 46 frtjával és 50 krszelvény kamat.

Szállitási jegyek

csak 3 frt 14 havi rezzletfizetésben és 4 forint hátrány,

A vevő csak 3 frt részletfizetés teljesítése után azonnal az összes nyereményekre egyedül és osztatlanul játszik.

Csak Bécs,
Wollzeile 10 s 13.

„MERCUR“

Cohn C.,
Wollzeile 10. 13

kiadóhivatalának váltóüzlete.

Hektograph,

szabadalmazott többszöröző készülék.

melylyel eredeti minta után, mint: Iromány, helyrajz, arcakép, kotta, rajz stb. 15 peroc alatt 80-100 levonatot száraz uton többnemű tintafestékekkel egyszerű meglepő módon többszörösíteni lehet.

Fekete többszöröző-tinta

és javított kitünő többszöröző-massa, legjobban ajánlatik. A szabadalmazott készülék egy rézbélyeggel van ellátva, melyen Kaiser- & Husak, J. Lewitus név van bevésve.

A Hektograph által készült lenyomatok, a postahivataloknál mérsékelt díj

mellett torábbittatnak, épen ugy mint egyéb nyomtatványok.

Lonyomatok, mint mustrák, ingyen és bélyegmentesen küldetnek, levélbeli megkeresésekre azonnal választatnak. Ismét eladók komissió-raktárt kapnak. Megbizottak kerestetnek

Levél-, irományok és faktura-rendező.

E rendező fából készült és asilárd munka, 1 kiló súlyui igen kis helyet foglal el és sokkal czélszerűbb mint egy alphabet szerinti levélsekreény Ára darabonként 5 fittól feljebb.

JOSEPH LEWITUS, Wien, I. Babenbergerstrasse 9.

Raktár Debreczenben: PONGRÁCZ GÉZA papirkereskedésében,

(428. I.)